

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Na podstawie Rozp. Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20.05.2010r.

710212 - OLEJ POE ISO 32 250 ml

Data wydania: 14.08.2014

Data aktualizacji: 31.07.2015

Strona/stron: 1/8

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikator produktu

Nazwa handlowa: **OLEJ POE ISO 32 250 ml**

Numer katalogowy: **710212**

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Profesjonalne i konsumenckie: olej do sprężarek chłodniczych.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Valeo Service Eastern Europe Sp. z o.o.

ul. Wołoska 9A

02-583 Warszawa

tel.: +48 22 543 43 00

faks: +48 22 543 43 05

1.4. Numer telefonu alarmowego

+48 22 543 43 00 w godzinach od 8 :00 do 15:00

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem 1272/2008/WE (CLP)

Mieszanina nie została zaklasyfikowana jako stwarzająca zagrożenie.

--

2.2. Elementy oznakowania

Oznakowanie zgodnie z rozporządzeniem 1272/2008

Hasło ostrzegawcze --

Piktogram ---

Zwrot wskazujący rodzaj zagrożenia

Zwroty wskazujące środki ostrożności

Ogólne

P102 Chronić przed dziećmi

Zapobieganie

P262 Nie wprowadzać do oczu, na skórę lub na odzież.

P261 Unikać wdychania par/rozpylonej cieczy.

Reagowanie

--

Przechowywanie

Usuwanie

--

Informacje uzupełniające

EUH 210 Karta charakterystyki dostępna na żądanie.

2.3. Inne zagrożenia

Produkt nie zawiera składników spełniających kryteria PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Na podstawie Rozp. Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20.05.2010r.

710212 - OLEJ POE ISO 32 250 ml

Data wydania: 14.08.2014

Data aktualizacji: 31.07.2015

Strona/stron: 2/8

Olej rozlany na podłożu stwarza zagrożenie ślizganiem się.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

3.2. Mieszanina

Charakter chemiczny: Produkt uzyskiwany na bazie syntetycznych olejów otrzymywanych z estrów.

Nazwa substancji	Identyfikator	Klasyfikacja 1272/2008	% wag
Produkt uzyskiwany na bazie syntetycznych olejów otrzymywanych z estrów.	---	---	100

Pełne znaczenie zwrotów zagrożenia H ujęto w sekcji 16

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Drogi narażenia:

Drogi oddechowe, drogi pokarmowe, kontakt ze skórą, kontakt z oczami.

Następstwa wdychania:

- Wyprowadzić na świeże powietrze. Ułożyć poszkodowaną osobę w wygodnej pozycji. Zapewnić ciepło i spokój.
- W razie potrzeby zapewnić pomoc lekarską.

Następstwa połknięcia:

- Przepłukać usta wodą, dać do wypicia 2-3 szklanki wody, skontaktować się z lekarzem. Nie wywoływać wymiotów. Osobie nieprzytomnej nie podawać niczego do połknięcia.
- W razie potrzeby przetransportować do szpitala. Choremu zapewnić spokój, leżenie i ciepło.

Kontakt z oczami:

- Usunąć szkła kontaktowe.
Przemyc zanieczyszczone oczy większą ilością letniej wody przez 15 minut, przy wywiniętych powiekach. Co pewien czas nakładać górną na dolną powiekę. Oczy osłonić kompresem.
- W razie potrzeby zapewnić pomoc okulisty.

Kontakt ze skórą:

- Zdjąć zanieczyszczone ubranie i buty.
Oczyścić zanieczyszczoną skórę, przemyć dużą ilością wody a następnie wodą z łagodnym mydłem.
- W przypadku gdy podrażnienie skóry nie przemija, skonsultować się z lekarzem dermatologiem.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Brak danych.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

W miejscu pracy powinny być dostępne środki umożliwiające pierwszą pomoc przedlekarską.

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze do gaszenia pożarów w sąsiedztwie:

ditlenek węgla CO₂, piana odporna na alkohol, proszki gaśnicze, rozproszona woda.

Niewłaściwe środki gaśnicze:

Nie stosować zwartych strumieni wody na powierzchnię palącego się produktu.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Produkty spalania:

W wysokich temperaturach powstają niebezpieczne produkty rozkładu, zawierające m.in. tlenek i

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Na podstawie Rozp. Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20.05.2010r.

710212 - OLEJ POE ISO 32 250 ml

Data wydania: 14.08.2014

Data aktualizacji: 31.07.2015

Strona/stron: 3/8

ditlenek węgla, tlenki azotu.

Mieszanki wybuchowe:

Nie dotyczy.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Gaszenie pożaru:

Produkt jest zapalny.

Stosować standardowe metody gaszenia pożarów chemicznych.

Pojemniki narażone na działanie wysokiej temperatury chłodzić wodą i w miarę możliwości usunąć z zagrożonego obszaru.

Sprzęt ochronny strażaków:

Ubrania odporne na działanie wysokich temperatur.

Niezależne aparaty izolujące drogi oddechowe.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Osoby udzielające pomocy powinny posiadać odzież ochronną ze zwartej tkaniny, rękawice ochronne, szczelne okulary ochronne oraz ochrony dróg oddechowych w razie potrzeby.

W przypadku wydostania się większej ilości mieszaniny, ostrzec jej użytkowników i nakazać opuszczenie zanieczyszczonego terenu osobom postronnym.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Nie dopuścić do zanieczyszczenia środowiska.

Zabezpieczyć studzienki ściekowe.

W przypadku poważnego zanieczyszczenia cieku wodnego, systemu kanalizacyjnego lub zanieczyszczenia gruntu, powiadomić odpowiednie władze administracyjne i kontrolne oraz organizacje ratownicze.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Usunąć wszelkie potencjalne źródła zapłonu. Nie palić

Zabezpieczyć uszkodzone opakowania. Wietrzyć zagrożony obszar i unikać wdychania oparów.

Na drodze przemieszczającej się mieszaniny sypać obwałowania.

Zbieranie rozlanej cieczy dokonywane jest mechanicznie oraz za pomocą materiałów sorbujących (ziemia, suchy piasek, diatomit, wermikulit).

Zebrałą ze środowiska ciecz umieścić w opakowaniu zastępczym i skierować do zniszczenia.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Ochrony osobiste: sekcja 8

Metody unieszkodliwiania: sekcja 13.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Zalecenia podczas wykonywania czynności z mieszaniną:

Nie dopuścić do powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru.

Unikać wdychania oparów i mgły.

Unikać kontaktu z oczami, skórą i ubraniem.

Zapobiegać przedostawaniu się do kanalizacji

Stosować przepisy ogólne przemysłowej higieny pracy.

Nie jeść, nie pić i nie palić podczas używania produktu.

Zanieczyszczone ubranie wymienić.

Dokładnie umyć ręce wodą po użyciu.

Wyprać zanieczyszczoną odzież przed ponownym użyciem.

Przed przerwami w pracy wymyć ręce i twarz.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Na podstawie Rozp. Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20.05.2010r.

710212 - OLEJ POE ISO 32 250 ml

Data wydania: 14.08.2014

Data aktualizacji: 31.07.2015

Strona/stron: 4/8

Pomieszczenia magazynowe muszą być wentylowane.
Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty.
Przechowywać w chłodnym i suchym miejscu.
Chronić przed działaniem promieni słonecznych i źródeł ciepła.
Zawsze używać pojemników wykonanych z materiałów analogicznych jak oryginalne opakowania.
Z pojemnikami otwartymi manipulować bardzo ostrożnie, aby nie dopuścić do rozlania.
Zapoznać się z treścią karty charakterystyki.
Nie używać przed zapoznaniem się i zrozumieniem wszystkich środków bezpieczeństwa

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Brak danych.

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1. Parametry dotyczące kontroli

Krajowe wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń w środowisku pracy, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. (Dz.U. 2014 poz. 817) w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

SUBSTANCJA	IDENTYFIKATOR	NDS (mg/m ³)	NDSch (mg/m ³)	NDSP (mg/m ³)
---	---	---	---	---

8.2. Kontrola narażenia

Stosowne techniczne środki kontroli

Pomieszczenia magazynowe i stanowiska pracy muszą być wydajnie wentylowane, aby utrzymać stężenie par w powietrzu poniżej ich wartości dopuszczalnych.

Indywidualne środki ochrony,

Ochrona oczu lub twarzy

Stosować w przypadku zagrożenia okulary ochronne w szczelnej obudowie zgodnie normą PN-EN:166:2005.

Ochrona skóry

Ochrona rąk

Rękawice ochronne. Zalecane z gumy nitylowej zgodnie z EN 374.

Materiał rękawic dobierać uwzględniając czas przebicia, szybkość przenikania i degradację.

Zaleca się regularną zmianę rękawic i natychmiastową ich wymianę, w przypadku wystąpienia oznak ich zużycia, uszkodzenia (rozerwania, przedziurawienia) lub zmiany w wyglądzie (kolorze, elastyczności, kształcie).

Wybór odpowiednich rękawic nie zależy tylko od materiału, lecz także od innych cech jakościowych różnych u różnych producentów.

Dokładny czas przebicia materiału z którego wykonane są rękawice, powinien być określany przez producenta.

Stosować krem ochronny na nieosłonięte części ciała.

Ochrona ciała

Kompletny ubiór zabezpieczający przeciwko chemikaliom,

Ochrona dróg oddechowych

W normalnych warunkach pracy nie jest wymagana.

W przypadku zagrożenia w atmosferze z oparami substancji zawartych w mieszaninie stosować niezależne ochrony dróg oddechowych z filtrami zgodnie PN-EN 149:2001.

Kontrola narażenia środowiska

Nie wprowadzać do kanalizacji i środowiska,

Ogólne wskazówki dotyczące bezpieczeństwa i higieny.

Stosować się do dobrych praktyk higieny osobistej.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Na podstawie Rozp. Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20.05.2010r.

710212 - OLEJ POE ISO 32 250 ml

Data wydania: 14.08.2014

Data aktualizacji: 31.07.2015

Strona/stron: 5/8

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd:	W warunkach normalnych ciecz.
Kolor:	Ciemno-żółta.
Zapach:	Charakterystyczny dla olejów syntetycznych.
pH:	Nie dotyczy.
Temperatura topnienia/krzepnięcia:	Brak danych.
Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia:	Brak danych.
Temperatura zapłonu:	270°C
Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości:	Nie dotyczy.
Prężność par:	Brak danych.
Gęstość par:	Brak danych.
Gęstość względna:	0,960 g/cm ³ / 15°C
Rozpuszczalność w wodzie:	Nie rozpuszcza się w wodzie.
Współczynnik podziału n-oktanol/woda:	Brak danych.
Temperatura samozapłonu:	Produkt nie jest samozapalny.
Lepkość:	Olej POE 68: 68 mm ² / s. Olej POE 100: 100 mm ² / s
Właściwości wybuchowe:	Nie dotyczy.
Właściwości utleniające:	Nie dotyczy.

9.2. Inne informacje

Brak danych

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność

W warunkach normalnych produkt nie jest reaktywny chemicznie.

10.2. Stabilność chemiczna

W warunkach prawidłowego przechowywania i stosowania produkt jest chemicznie stabilny.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Nie dotyczy

10.4. Warunki, których należy unikać

Wysokich temperatur.

10.5. Materiały niezgodne

Silne czynniki utleniające.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Nie występują w przypadku postępowania zgodnie z przeznaczeniem.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Toksyczność ostra:

Brak danych.

Działanie drażniące

Nie dotyczy.

Działanie żrące

Nie dotyczy.

Działanie uczulające

Nie dotyczy.

Toksyczność dla dawki powtarzalnej

Brak danych.

Działanie rakotwórcze, mutagenne lub szkodliwe dla rozrodczość.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Na podstawie Rozp. Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20.05.2010r.

710212 - OLEJ POE ISO 32 250 ml

Data wydania: 14.08.2014

Data aktualizacji: 31.07.2015

Strona/stron: 6/8

Mieszanina nie ma działania rakotwórczego, mutagennego lub szkodliwego dla rozrodczości.

Drogi narażenia:

Drogi oddechowe, drogi pokarmowe, kontakt ze skórą, kontakt z oczami.

Działanie miejscowe:

Kontakt ze skórą:

Może wystąpić podrażnienie.

Kontakt z oczami:

Może pojawić się zaczerwienienie i podrażnienie.

Drogi oddechowe:

Wskutek wdychania par i aerozoli może pojawić się kaszel i łzawienie z oczu, kichanie i skrócenie oddechu.

Drogi pokarmowe:

Następstwami połknięcia dużych ilości są nudności i wymioty.

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

12.1. Toksyczność

Toksyczność ostra

dla ryb: brak danych

dla organizmów wodnych: brak danych

dla innych organizmów: brak danych

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Ulega biodegradacji.

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Brak danych.

12.4. Mobilność w glebie

Brak danych.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Brak danych.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Nie wprowadzać do kanalizacji i wód gruntowych.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Produkt i opakowania zużyte podczas zastosowań profesjonalnych, usuwać jako odpad niebezpieczny; dostarczać do uprawnionego przedsiębiorstwa.

Kod odpadu

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach, (Dz.U.2013 poz. 21).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.2014 poz. 1923).

Kod odpadu musi być nadany indywidualnie w miejscu powstania odpadu w zależności od branży miejsca użytkowania.

13 02 06 Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe.

Kod odpadu opakowania:

15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych.

15 01 04 Opakowania z metalu.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

	ADR/RID	IMGD	IATA
14.1. Numer UN (numer ONZ)	---	---	---
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN	---	---	---
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	---	---	---

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Na podstawie Rozp. Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20.05.2010r.

710212 - OLEJ POE ISO 32 250 ml

Data wydania: 14.08.2014

Data aktualizacji: 31.07.2015

Strona/stron: 7/8

Nalepka ostrzegawcza nr	---	---	---
14.4. Grupa pakowania	---	---	---
14.5. Zagrożenia dla środowiska	---	---	---
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników		Nie dotyczy	
14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC		Nie dotyczy	

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Karta charakterystyki została opracowana na podstawie:

- Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 z dnia 18.12.2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.
- Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 z dnia 16.12.2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006. [ATP1; ATP2; ATP3, ATP4]
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20.05.2010r; zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
- Ustawa o substancjach i ich mieszaninach z dnia 25.02.2011r. (Dz.U.63 poz.322).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6.06.2014r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. (Dz.U. 2014 poz. 817)
- Ustawa z dnia 14.12.2012r. o odpadach, (Dz.U.2013 poz.21).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9.12.2014r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.2014 poz.1923).
- Klasyfikacja towarów niebezpiecznych zgodnie z Umową Europejską dotyczącą międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26.09.1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30.12.2004 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych. (Dz. U. z 2005r. Nr 11, poz. 86) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21.12.2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej. (Dz. U. Nr 259, poz. 2173).

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Brak danych.

SEKCJA 16: Inne informacje

Zalecane ograniczenia w stosowaniu:

Produkt przeznaczony wyłącznie do użytku zawodowego

Porady szkoleniowe

Przed użyciem zapoznać się z kartą charakterystyki

Wyjaśnienie skrótów i akronimów stosowanych w karcie charakterystyki

Nr CAS (Chemical Abstracts Service)

Nr WE oznacza jeden z trzech numerów wymienionych poniżej:

(EINECS) - numer przypisany substancji w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym,

(ELINCS). numer przypisany substancji w Europejskiej Liście Substancji Notyfikowanych,

(NLP) - numer w wykazie substancji chemicznych "No-longer polymers".

NDS - najwyższe dopuszczalne stężenia substancji szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

NDSch - najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Na podstawie Rozp. Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20.05.2010r.

710212 - OLEJ POE ISO 32 250 ml

Data wydania: 14.08.2014

Data aktualizacji: 31.07.2015

Strona/stron: 8/8

NDSP - najwyższe dopuszczalne stężenie pałapowe

PBT - substancja jest trwała, wykazująca zdolność do bioakumulacji i toksyczna zgodnie z kryteriami zawartymi w załączniku XIII

vPvB - substancja jest bardzo trwała i wykazująca bardzo dużą zdolność do bioakumulacji zgodnie z kryteriami zawartymi w zał. XIII

Nr UN - Numer rozpoznawczy materiału (numer ONZ, numer UN)

ADR - Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych,

RID - Regulamin międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych,

IMDG - Międzynarodowy Kodeks Morski Towarów Niebezpiecznych

IATA – Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych

Źródła informacji

IUCLID International Uniform Chemical Information Database

ESIS European Chemical Substances Information System

ECHA Website Baza substancji zarejestrowanych zgodnie z REACH

Inne informacje:

Produkt opisany w karcie charakterystyki powinien być przechowywany i stosowany zgodnie z dobrą praktyką przemysłową i w zgodzie z wszelkimi przepisami prawnymi.

Zawarte w karcie charakterystyki informacje oparte o obecny stan wiedzy, mają za zadanie opisanie produktu z punktu widzenia przepisów prawnych w zakresie bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska. Nie powinny być rozumiane jako gwarancja określonych właściwości.

Użytkownik jest odpowiedzialny za stworzenie warunków bezpiecznego używania produktu i to on bierze na siebie odpowiedzialność za skutki wynikające z niewłaściwego stosowania niniejszego produktu.

Karta charakterystyki została wykonana w Przedsiębiorstwie EKOS S.C.

80-266 Gdańsk,

al. Grunwaldzka 205/209,

tel/fax: 58 305 37 46,

e-mail.ekos@ekos.gda.pl

www.ekos.gda.pl

na podstawie informacji dostarczonych przez Zamawiającego i materiałów z własnej bazy danych.

Aktualizacja: A. Gancarz, Valeo Service Eastern Europe Sp. z o.o., 31/07/2015r. (wersja CLP)